

بررسی زمینه ها و پیامدهای جنگ رده

آرمان فروهی

دانشجوی دکتری تاریخ اسلام دانشگاه اصفهان

هادی بیاتی

دکتری تاریخ ایران اسلامی و مدرس دانشگاه

H_bayati52@yahoo.com

چکیده

موضوع اصلی مورد بحث در این مقاله ترسیم نمای کلی از جنگ‌های رده و پیامدهای آن در جهان اسلام می‌باشد. با رحلت پیامبر (ص)، جامعه نوپای اسلامی وارد مرحله جدید از حیات سیاسی-اجتماعی خود شد. درک فقدان وجود پیامبر (ص) در جامعه‌ای که هنوز با افکار جاهلی خود پیوند خورده بود و آشنایی سطحی با مبانی اسلام داشتند، بسیار سخت و در عین حال ناگوار بود. وقوع جریان سقیفه و تغییر مسیر جانشینی پیامبر (ص) سبب ایجاد تردید و سردرگمی در بخش اعظمی از جامعه اسلامی شد که در پی آن زمینه را برای عصیان علیه خلیفه اول فراهم کرد. برای روشن تر شدن موضوع سعی می‌شود به بررسی وقایع صدر اسلام در دوران پس از رحلت رسول خدا (ص) و نیز حوادث دوره خلیفه اول نظیر شورش قبایل مختلف و اقداماتی که ابوبکر برای جلوگیری از ارتداد - به معنای بازگشت از دین - انجام داد، مورد بررسی قرار گیرد. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است جنگ‌های رده موجب تثبیت حکومت ابوبکر، اتحاد قبایل عرب و فراهم شدن زمینه برای گسترش سرزمین‌های اسلامی در قالب فتوحات شد. بنابراین با توجه به مطالب فوق، روش پژوهش حاضر توصیفی-تحلیلی می‌باشد که بر پایه مطالعات کتابخانه‌ای از منابع متقن تاریخی بهره برده شده است.

واژگان کلیدی: پیامبر (ص)، ارتداد، ابوبکر، جنگ‌های رده